

Reformens vægtning af indsatsen for de kortuddannede

Flertallet kan bifalde målsætningen om at forbedre efteruddannelsesindsatsen for de kortuddannede og ønsker hermed at pointere, at på dette område er der brug for at forbedre indsatsen, både hvad angår generelle og mere specialiserede kompetencer.

Vejen til en bedre indsats på dette område burde imidlertid gå gennem en effektivisering af den samlede voksen- og efteruddannelsesindsats. Det fremsatte lovkompleks er desværre i høj grad baseret på et omfordelingsprincip, hvor der kun gives tilskud op til et vist kompetenceniveau, hvorefter udgifterne finansieres kollektivt.

Lovkomplekset satser meget ensidigt på den såkaldte »skubeffekt« og i meget ringe grad på »trækeffekten«. Flertallet finder det positivt, at lovkomplekset tilgodeser ønsket om og behovet for specielt øget fokus på udvikling af læse-, skrive- og regnefærdigheder, men lovkomplekset afspejler klart, at forligsparterne synes at glemme, at et videnssamfund ikke alene etableres ved et »skubsystem«, hvor der er fokus på at få de kortuddannede op på et højere niveau. Et videnssamfund etableres i lige så høj grad ved et »træksystem«, hvor de bedst uddannede tilsvarende får mulighed for at blive endnu dygtigere. Flertallet havde således ønsket, at en samlet voksen- og efteruddannelsesreform også ville forbedre mulighederne for efteruddannelse på de højere læreanstalter væsentligt.

Dertil kommer, at da en del af udgifterne finansieres gennem en skat på arbejdskraft via Arbejdsmarkedets UddannelsesFinansiering (AUF), må der forventes en nedskæring af anvendelsen af voksen- og efteruddannelsessystemet på de områder, hvor der er hel eller delvis brugerfinansiering. Dette vil flytte ressourcer til de kortuddannede fra andre grupper på arbejdsmarkedet, hvilket yderligere hindrer »trækeffekten«.

Voksenuddannelsessystemet

Forslag til lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, jf. L 250, er en del af det fundament, som voksen- og efteruddannelsesreformen skal hvile på. Flertallet ønsker at pointere, at lovforslagets match eller parallelitet mellem det ordinære kompetencesystem og det foreslåede voksenuddannelsessystem på ingen

måde er klar. Det er således ikke sandsynliggjort af undervisningsministeren, at niveauet for en videregående voksenuddannelse vil matche niveauet for en kort videregående uddannelse, at en diplomuddannelse vil matche niveauet for en mellemlang videregående uddannelse eller en bacheloruddannelse, eller at en masteruddannelse vil matche niveauet for en kandidatuddannelse. Flertallet ønsker i den forbindelse at betone vigtigheden af, at voksen- og efteruddannelsesreformen ikke kommer til at devaluere niveauerne i det ordinære uddannelsessystem samt for eksisterende voksen- og efteruddannelser.

Dertil kommer, at lovkomplekset på ingen måde forholder sig klart til adgangen til og vekselvirkningen mellem det ordinære kompetencesystem og det foreslåede parallelle voksenuddannelsessystem. Vurderingen af dette er ifølge undervisningsministeren de enkelte uddannelsesinstitutioners ansvar, og det er ikke klart, hvorledes den enkeltes kompetencer vurderes, herunder både erhvervs erfaring og den formelle uddannelse. Samtidig må det frygtes, at kompetencevurderingen administrativt vil være til stor byrde for de enkelte uddannelsesinstitutioner. Derudover tilgodeser lovkomplekset kun i meget begrænset omfang, at efter- og videreuddannelse kan tages på private institutioner. Endelig mener flertallet, at det er kritisabelt, at Undervisningsministeriet ved fremsættelse af lovkomplekset ikke har et overblik over, hvorledes de mange eksisterende efter- og videreuddannelsesstilbud passer ind i det foreslåede voksenuddannelsessystem.

Forberedende voksenundervisning

Flertallet finder det væsentligt, at der igangsættes en indsats for læsesvage og talsvage voksne. Flertallet hilser derfor forslag til lov om forberedende voksenundervisning, jf. L 252, velkommen, idet der gennem denne del af lovkomplekset sikres et øget tilbud om uddannelse inden for de nævnte områder. Desværre må flertallet konstatere, at lovkomplekset med sin meget centralistiske fastsættelse af indholdet af den forberedende voksenundervisning sandsynligvis rammer forbi målgruppen. Flertallet mener, at der ved den forberedende voksenundervisning burde være mulighed for at etablere et indskolings- eller trampolinforløb, der naturligt leder målgruppen ind til kurser dels i læsning, staving og skriftlig fremstilling, dels i talforståelse,